

Telekommunikationsindustrien i Danmark - TI

Vilkår på masteområdet

Den fortsatte udbygning og udvikling af infrastruktur til telekommunikation er en opgave af stor samfundsmæssig betydning, som vil kunne åbne for et væld af nye muligheder for borgere, virksomheder og offentlige aktører. Det gælder ikke mindst for mobiltelefoni og mobile datatjenester, som i de kommende år vil kræve omfattende investeringer i nye installationer, blandt andet som konsekvens af åbningen af 800 MHz-frekvensbåndet for mobilt bredbånd – og de dertilhørende dækningskrav. Men uden rimelige vilkår for udbygning af denne infrastruktur risikerer udviklingen at gå i stå, og de potentielle gevinster vil ikke kunne opnås.

Det er på denne baggrund, at Telekommunikationsindustrien (TI) ønsker at gøre opmærksom på en række udfordringer i forhold til den kommunale sagsbehandling samt de tilknyttede priser og vilkår for opsætning af master og antenner til telekommunikation.

Overordnet set kan TI pege på tre typer udfordringer af afgørende betydning for udbygningen af infrastruktur:

1. Lange sagsbehandlingstider i kommunerne for godkendelse af nye mastepositioner
2. Vilkårlig anvendelse af skønsbestemmelser i den kommunale sagsbehandling
3. Manglende reelle muligheder for prøvelse af lejepriser for mastepositioner

Ad 1) Ved indgivelse af ansøgninger om nye mastepositioner til kommunerne oplever teleselskaberne store variationer i sagsbehandlingstiderne, men desværre ses det alt for ofte, at ansøgningerne trækker ud i flere år, uden at der kommer nævneværdigt fremskridt eller endda blot en tidsplan for færdigbehandling af sagerne. TI foreslår derfor, at der udarbejdes retningslinjer for vejledende sagsbehandlingstider, f.eks. i samarbejde mellem TI, den danske telemyndighed og KL. Disse retningslinjer kunne eventuelt suppleres med en bestemmelse om, at kommunerne havde pligt til at give en skriftlig begrundelse, hvis de vejledende sagsbehandlingstider ikke blev overholdt – sammen med et foreløbigt estimat for hvornår sagen forventedes færdigbehandlet. Endvidere finder TI, at der bør sættes yderligere fokus på fremme af sagsbehandlerkompetencer på området ved eksempelvis gennemførelse af yderligere workshops, som den telemyndigheden gennemførte i efteråret 2011.

Ad 2) I behandlingen af ansøgninger om mastepositioner har kommunerne pligt til at anvende af skøn i deres afgørelser. Desværre opleves det, at nogle kommuner bruger skønsbestemmelsen på meget vilkårlig vis som begrundelse for afgørelser i disse sager. Selvom forholdene i øvrigt er ens, oplever udbydere blandt andet, at ansøgninger, som imødekommes i en kommune, ikke kan imødekommes i en anden kommune. Her har ansøgerne reelt ingen mulighed for at gøre indsigelse, til trods for at kommunens skøn ikke synes at være forståeligt. For at imødekomme denne problematik, opfordrer TI i første

omgang kommunerne til at udarbejde en mastepolitik eller mastevejledning, hvori kriterierne for afgørelser i den pågældende kommune er synliggjort. Den specifikke og konkrete anvendelse af disse kriterier bør synliggøres i kommunens afgørelser på området. Derudover ønsker TI at opfordre kommunerne til generelt at sørge for at tænke den nødvendige infrastruktur til telekommunikation ind i kommuneplaner, byplansvedtægter og lokalplaner, på linje med andre former for infrastruktur såsom el- og vandforsyning og vejanlæg.

Ad 3) Det er naturligvis en grundlæggende forudsætning for udbygningen af telekommunikationsinfrastrukturen, at det er forretningsmæssigt bæredygtigt, og her indgår lejepriser for maste- og antennepositioner som en vigtig faktor. Desværre har der på det seneste været tendens til, at opsigelsesmuligheder i lejeaftaler til maste- og antennepositioner bliver brugt af private udlejere og kommunerne som anledning til at presse lejepriserne voldsomt op. Kort sagt oplever teleselskaberne, at deres maste- og antennepositioner tages som gidsler af udlejere, uden at de som lejere har handlingsmuligheder ud over at nedlægge og fraflytte positionen, med tabt dækning og mistede mobile teletjenesteudbud til følge. Her er der et fundamentalt problem, at det reelt er meget vanskeligt for (den potentielle) lejer at efterprøve, om de afkrævede priser er i overensstemmelse med markedsværdien. Det gælder ligeledes i forbindelse med nyetableringer, hvor kontrakter og priser forhandles parallelt med kommunens sagsbehandling. Selv om der i dag er en teoretisk mulighed for at efterprøve priserne gennem f.eks. voldgiftsbestemmelsen, er det i praksis meget svært at anvende disse muligheder. Derfor vil TI opfordre til, at se på mulighederne for at justere Masteloven i retning af reglerne for erhvervslejeloven, hvor der er bedre mulighed for at "teste" priserne. Endelig vil TI gerne indskærpe, at det er i grundlæggende modstrid med teleselskabernes brancheaftale om beregning af prissætning ved udlejning, hvis kommunerne gør alvor af udtrykte intentioner om at afkræve ekstra betaling, i det tilfælde at andre operatører, jf. Mastelovens intentioner, ønsker at fællesudnytte en mast og derfor indplacere egne antenner på den.

Telekommunikationsindustrien ønsker afslutningsvis at understrege, at vi har forståelse for, at der hos kommunerne er mange hensyn, der skal tages stilling til i forbindelse med udarbejdelse af lokalplaner og godkendelse af master og lignende infrastruktur. Derfor er operatørerne også helt indstillet på at gå i dialog med kommunerne om specifikke hensyn og behov, hvilket også lykkedes ganske fint i mange tilfælde. Ikke desto mindre oplever selskaberne - som beskrevet ovenfor - en række forhold og tendenser, der er dybt problematiske i forhold til at sikre en udbygning af den infrastruktur, der skal imødekomme en stigende efterspørgsel og visioner om øget digitalisering i samfundet. Disse udfordringer er nødt til at blive håndteret, hvis ikke udviklingen af telekommunikation i Danmark skal paralyseres, til skade for borgere, erhvervsliv og den offentlige sektor.